

Σάββατο του Ακαθίστου Ύμνου.

Συναξάρι Τριωδίου

Παναγία, Τριώδιο.

Την ημέρα αυτή, Σάββατο της πέμπτης εβδομάδας των νηστειών, ψάλλουμε τον Ακάθιστο Ύμνο στην Υπεραγία Θεοτόκο.

Όταν ήταν αυτοκράτορας ο Ηράκλειος (610-641), ο βασιλιάς των Περσών Χοσρόης, βλέποντας ότι η δύναμη των Ρωμιών ήταν πολύ μειωμένη από τη διακυβέρνηση του τύραννου βασιλιά Φωκά (602-610), έστειλε έναν από τους σατράπες του, που λεγόταν Σάρβαρος, με πολλές χιλιάδες στρατιωτών, για να υποτάξει στην εξουσία του όλη την Ανατολή.

Ο αρχισατράπης λοιπόν Σάρβαρος, αφού λεηλάτησε όλη την Ανατολή, έφτασε μέχρι τη Χρυσούπολη, που τώρα ονομάζεται Σκούταρι.

Ο βασιλιάς Ηράκλειος πήγε τότε με πλοία από τον Εύξεινο και εισέβαλε στα μέρη της Περσίας, όπου νίκησε κατά κράτος τον Χοσρόη και τη στρατιά του. Στη συνέχεια ο Σειρόης, ο γιος του Χοσρόη, επαναστάτησε

εναντίον του πατέρα του, τον σκότωσε, έγινε αυτός βασιλιάς και συνθηκολόγησε με τον Ηράκλειο.

Την ίδια εποχή ο αρχηγός των Μυσών και Σκυθών Χαγάνος, μαθαίνοντας ότι ο βασιλιάς είναι μακριά στους Πέρσες, διέλυσε τις συνθήκες ειρήνης που είχε με τους Ρωμιούς, πήρε μαζί του μυριάριθμα στρατεύματα και εισέβαλε από τα δυτικά στην Κωνσταντινούπολη. Πολύ γρήγορα λοιπόν γέμισε η θάλασσα από μικρά πλοία (μονόξυλα) και η ξηρά από αναρίθμητο στράτευμα, πεζικό και ιππικό.

Τότε ο πατριάρχης Σέργιος ενθάρρυνε τον λαό της Κωνσταντινούπολης ώστε να μην απελπίζονται αλλά με όλη την ψυχή τους να έχουν την ελπίδα τους στον Θεό και στη Μητέρα του, την πανάχραντη Θεοτόκο. Αλλά και ο πρωθυπουργός Βώνος, ο οποίος τότε κυβερνούσε την Πόλη, έκανε ό,τι χρειαζόταν για την απόκρουση των εχθρών. Γιατί μαζί με τη θεία βοήθεια πρέπει και εμείς να κάνουμε ό,τι μπορούμε.

Ο δε πατριάρχης μαζί με όλο τον λαό, κρατώντας τις ιερές εικόνες της Θεοτόκου, έκανε λιτανείες επάνω στο τείχος εμψυχώνοντας τους αγωνιστές. Και όταν ο Σάρβαρος από την Ανατολή και ο Χαγάνος από τη Δύση άρχισαν να πυρπολούν τις περιοχές γύρω από την Πόλη, ο πατριάρχης λιτάνευε στα τείχη με την αχειροποίητη εικόνα του Χριστού, τα τίμια και ζωοποιά Ξύλα και την αγία Εσθήτα της Θεοτόκου.

Ο Χαγάνος λοιπόν επιτέθηκε στην Κωνσταντινούπολη από τα τείχη της ξηράς με άπειρο πλήθος στρατιωτών, έτσι που ένας Ρωμιός πολεμούσε με δέκα Σκύθες. Όμως η ακαταμάχητη Πρόμαχος, με τους πολύ λίγους στρατιώτες που βρέθηκαν, αφάνισε πάρα πολλούς από τους εχθρούς στον ναό της που ονομάζεται Πηγή. Από αυτό οι Χριστιανοί πήραν θάρρος και με ανίκητο στρατηγό την Θεομήτορα στο εξής τους νικούσαν συνεχώς.

Οι κάτοικοι της Πόλης ζήτησαν και ειρήνη από τους βάρβαρους, αλλά δεν εισακούσθηκαν, και μάλιστα ο Χαγάνος απάντησε: «Μην ξεγελιάστε με τον Θεό, στον οποίο πιστεύετε, γιατί αύριο, χωρίς άλλο, εγώ θα κυριεύσω την πόλη σας». Με το άκουσμα αυτό οι Πολίτες ύψωσαν τα χέρια προς τον Θεό και από εκεί ζητούσαν βοήθεια.

Ο Χαγάνος λοιπόν και ο Σάρβαρος συμφώνησαν, και επιτέθηκαν από την ξηρά και από τη θάλασσα, θέλοντας με τις πολεμικές τους μηχανές να κυριεύσουν την Πόλη. Όμως τόσο πολύ νικήθηκαν από τους Ρωμιούς, ώστε οι ζωντανοί δεν ήταν αρκετοί για να καίνε τους πεθαμένους.

Τα μονόξυλα πλοία τους, γεμάτα από οπλίτες, καθώς έπλεαν από τον Κεράτιο κόλπο προς τον ναό της Θεοτόκου στις Βλαχέρνες, όλα βυθίστηκαν από μια ραγδαία καταιγίδα που ξέσπασε ξαφνικά στη θάλασσα.

Και μπορούσε να δει κανείς ένα παράδοξο θαύμα της πάναγνης Θεοτόκου, διότι το κύμα τους εξέβρασε όλους στην ακτή μπροστά στον ναό των Βλαχερνών. Και ο λαός άνοιξαν όσο πιο γρήγορα μπορούσαν τις πύλες και τους σκότωναν όλους, και μάλιστα πολεμούσαν εναντίον τους με ανδρεία και παιδιά και γυναίκες. Οι δε αρχηγοί τους, ο Σάρβαρος και ο Χαγάνος, έφυγαν κλαίγοντας και οδυρόμενοι.

Ο θεοφιλής λαός της Κωνσταντινούπολης απέδωσε τότε τη νίκη στην Θεομήτορα και της έψαλαν ύμνο ολονύκτιο και ακάθιστο, διότι και εκείνη αγρύπνησε για τη σωτηρία τους και με υπερφυσική δύναμη κατατρόπωσε τους εχθρούς (626).

Από τότε λοιπόν, σε ανάμνηση του τόσο μεγάλου αυτού και υπερφυσούς θαύματος, η Εκκλησία του Χριστού παρέλαβε να τελεί στη Μητέρα του Θεού αυτή την εορτή κάθε χρόνο, διότι και η νίκη οφείλεται στην Θεομήτορα. Και τον ύμνο τον ονόμασαν Ακάθιστο, επειδή τότε έτσι τον έψαλαν όλος ο κλήρος και ο λαός της Πόλης όρθιοι.

Μετά από τριάντα έξι χρόνια, στη βασιλεία του Κωνσταντίνου του Πωγωνάτου (668-685), οι Αγαρηνοί με αναρίθμητα στρατεύματα επιτέθηκαν πάλι εναντίον της Κωνσταντινούπολης και την πολιορκούσαν επτά χρόνια. Κατά τον χειμώνα πήγαιναν στα μέρη της Κυζίκου και σκότωναν πολλούς από τους κατοίκους.

Στο τέλος απέκαμαν και αποχώρησαν με τον στόλο τους, και όταν έφτασαν στο Σύλαιο βυθίστηκαν όλοι στη θάλασσα με την προστασία της πάναγνης Θεοτόκου.

Αλλά και τρίτη φορά, στις μέρες του Λέοντος του Ισαύρου (717-741), οι Αγαρηνοί, αμέτρητες μυριάδες, πρώτα κατέστρεψαν με τις επιδρομές τους το βασίλειο της Περσίας, έπειτα την Αίγυπτο και τη Λιβύη, τους Ινδούς, τους Αιθίοπες και τους Ισπανούς, και ύστερα εκστράτευσαν και εναντίον της Βασιλεύουσας με στόλο χιλίων οκτακοσίων πλοίων. Αφού λοιπόν την περικύκλωσαν, περίμεναν ότι σύντομα θα την κυρίευαν.

Ο δε πατριάρχης και όλος ο ευλαβής λαός της Πόλης, κρατώντας το σεπτό ξύλο του τιμίου και ζωοποιού Σταυρού και την σεβάσμια εικόνα της Θεοτόκου της Οδηγήτριας, λιτάνευαν γύρω από το τείχος και με δάκρυα παρακαλούσαν τον Θεό.

Οι Αγαρηνοί σκέφτηκαν τότε να διαιρεθούν σε δύο μέρη, και το ένα εκστράτευσε εναντίον των Βουλγάρων, και εκεί σκοτώθηκαν πάνω από είκοσι χιλιάδες. Το άλλο μέρος έμεινε για να κυριεύσει την Πόλη. Δεν μπόρεσαν όμως να φτάσουν στα τείχη, διότι τα πλοία τους εμποδίστηκαν από την αλυσίδα που έκλεινε τον Γαλατά, και έτσι επέστρεψαν στο στενό που ονομάζεται Σωσθένιο.

Εκεί ξέσπασε βοριάς και τα περισσότερα πλοία έσπασαν και κατάστράφηκαν. Οι υπόλοιποι έπεσαν σε τόσο φοβερή πείνα, ώστε να φάνε και ανθρώπινο κρέας, και τις κοπριές τις ζύμωναν και τις έτρωγαν.

Έπειτα έφυγαν, και όταν έφτασαν στο Αιγαίο πέλαγος, καταποντίστηκαν όλα τα πλοία τους και οι ίδιοι από ένα χαλάζι ραγδαίο που έπεσε από τον ουρανό και έκανε τη θάλασσα να βράζει και διέλυσε την πίσσα των πλοίων. Και έτσι ο πολυάριθμος εκείνος στόλος χάθηκε όλος και έμειναν μόνο τρεις για να επιστρέψουν και να αναγγείλουν στους δικούς τους την καταστροφή.

Για όλα αυτά τα υπερφυσικά θαύματα της πάναγνης Θεοτόκου τελούμε την παρούσα εορτή. Και ο Ύμνος αυτός ονομάστηκε Ακάθιστος, γιατί τότε τον έψαλλαν όλοι όρθιοι τη νύχτα εκείνη. Και ενώ στους άλλους οίκους των εορτών συνηθίζουμε να καθόμαστε, τους οίκους αυτούς της Θεοτόκου τους ακούμε όλοι όρθιοι.

Με τις πρεσβείες της Μητέρας σου, της ακαταμάχητης Υπερασπίστριάς μας, Χριστέ, Θεέ μας, απάλλαξέ μας από τις συμφορές που μας απειλούν και ελέησέ μας ως μόνος φιλόανθρωπος. Αμήν.

Διασκευή για την Κ.Ο. του κειμένου του Τρωδίου με τη βοήθεια και της μετάφρασης του αγίου Αθανασίου του Παρίου που περιέχεται στο βιβλίο Νέον Λειμωνάριον, Βενετία 1819, σελ. 290.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>